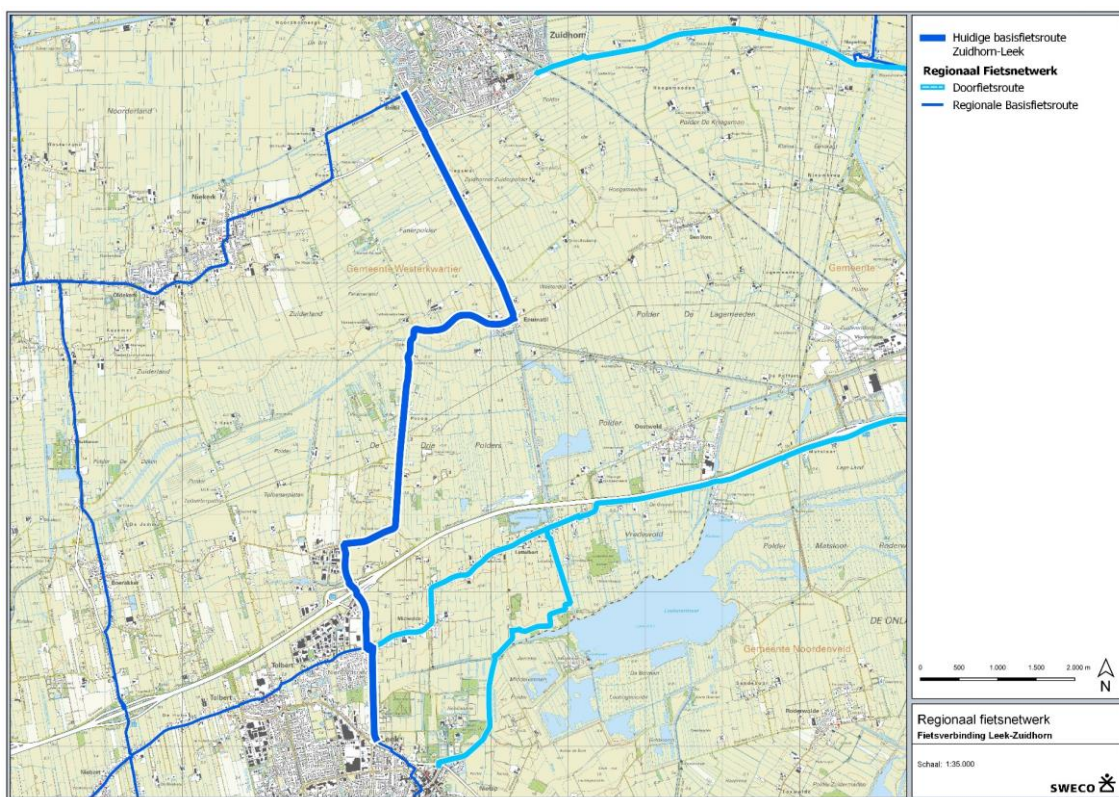

Selectie twee alternatieven fietsroute Leek-Zuidhorn

1 Aanleiding en doel

De provincie Groningen en de gemeente Westerkwartier verkennen de huidige fietsverbinding Leek-Zuidhorn en de alternatieven om een veiligere en comfortabelere fietsroute te realiseren tussen de twee kernen. Op onderstaande kaart staat de huidige fietsroute van Zuidhorn/Briiltal naar Leek weergegeven, zoals is opgenomen in het provinciale fietsnetwerk. Deze route volgt de provinciale weg N978 via Enumatil en is niet voorzien van een vrijliggend fietspad.

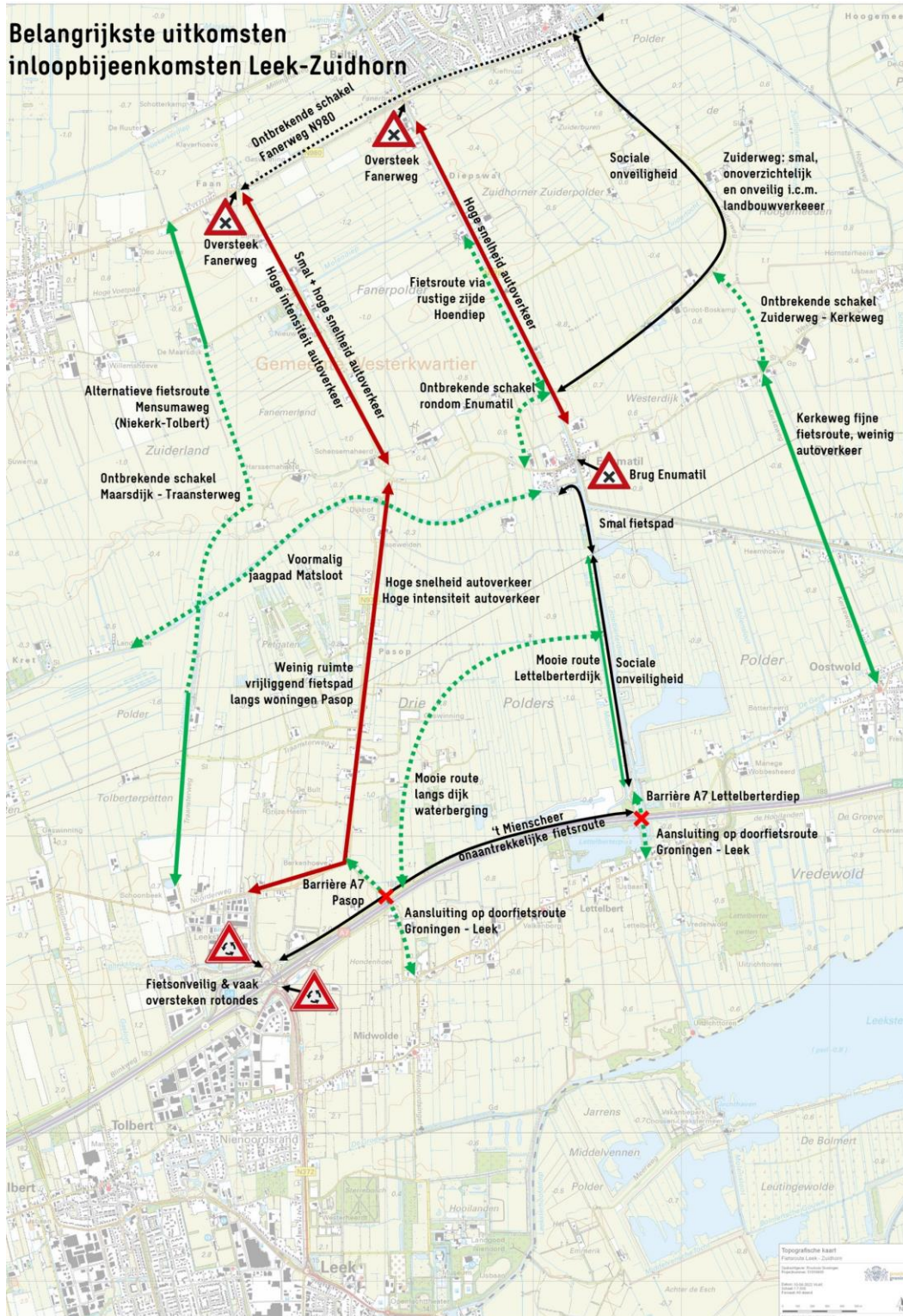
Het doel van deze notitie is om op basis van het gevoerde interne en externe participatieproces twee alternatieven te selecteren die in het verdere proces nader verkend worden.

2 Inloopbijeenkomsten juni

In juni 2022 zijn drie inloopbijeenkomsten georganiseerd in Zuidhorn, Enumatil en Leek. Het doel van deze bijeenkomsten was om bewoners en gebruikers te informeren over het project en informatie op te halen, bijvoorbeeld over de beleving en ervaringen van de fietsroute, de locaties van huidige knelpunten en wat zij belangrijk vinden bij een nieuwe fietsroute. Bij de bijeenkomsten was er een relatief grote belangstelling vanuit Enumatil en de Pasop.

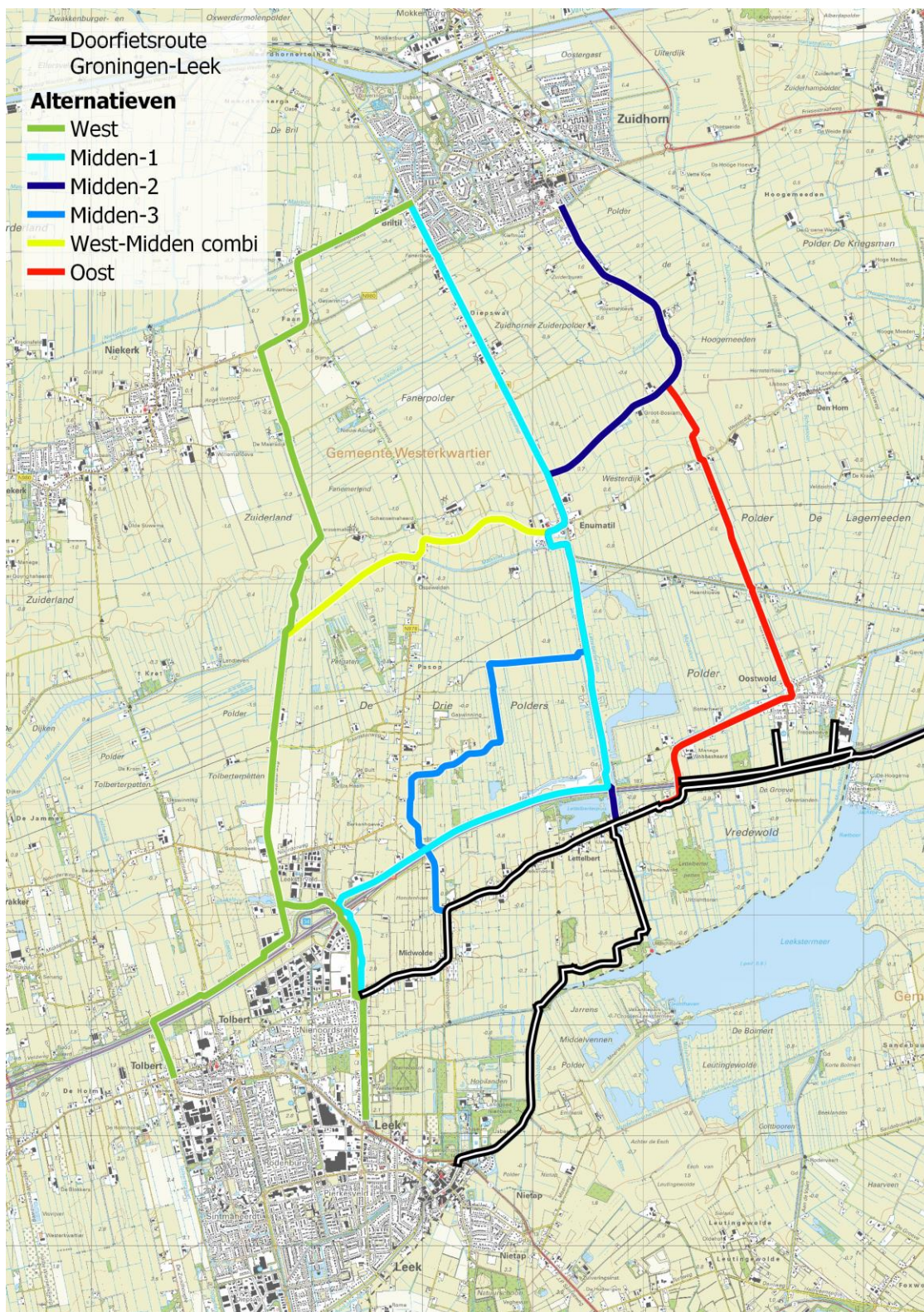
De aanwezigen delen unaniem het gevoel van onveiligheid van de huidige fietsroute. Over het algemeen was er weinig draagvlak voor een opwaardering van de huidige fietsverbinding via het Hoendiep, Enumatil en de Pasop. Met name het autoverkeer zorgt ervoor dat de fietsroute onveilig is en men had eerder de wens om maatregelen voor vermindering van (de snelheid van) het

autoverkeer toe te passen. Verder zijn tijdens de bijeenkomsten enkele fysieke barrières (A7, N980), ontbrekende schakels en onveilige situaties (dubbele rotondes A7/N372, oversteken Fanerweg, brug Enumatil) genoemd. De belangrijkste uitkomsten staan op onderstaande kaart weergegeven. Overige gedetailleerde vragen, reacties en antwoorden staan in de nota vraag & antwoord.

3 Eerste selectie alternatieven

Op basis van de inloopbijkomsten hebben de gemeente Westerkwartier en de provincie Groningen de belangrijkste alternatieven op een rij gezet. In onderstaande figuur zijn de alternatieven weergegeven. Vervolgens worden de alternatieven per stuk behandeld.

Alternatief West (groen)

Het meest westelijke alternatief gaat via Briltl en Faan en creëert een nieuwe fietsverbinding (circa 2.750 m) tussen de Maarsdijk en de Traansterweg. Vervolgens splitst de route bij het bedrijventerrein Leeksterveld in een zijtak naar Tolbert en een zijtak naar Leek via de westzijde van de N372 tot aan de rotonde bij Tolbert-Midwolde. Het grote voordeel van dit alternatief is de aansluiting met Niekerk, waardoor er ook een veilig alternatief wordt geboden voor de Mensumaweg (Oldekerk-Tolbert). Een nadeel van dit alternatief voor het vervolg van deze studie is de ligging van de route in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het weidevogelgebied tussen de Maarsdijk en Traansterweg (zie onderstaande figuur). Ook leidt deze route tot mogelijke doorsnijding en aankoop van aaneengesloten landbouwpercelen. Een nieuw fietspad door NNN mag alleen gerealiseerd worden vanwege openbaar belang en indien er geen redelijk alternatief is. Daarnaast voorziet het provinciale inpassingsplan uit 2018 voor de natuurontwikkeling in het Zuidelijk Westerkwartier niet in dit fietspad.

Alternatief Midden (blauw)

Alternatief Midden bestaat uit drie verschillende varianten die elk Enumatil aandoen.

Alternatief Midden-1 volgt vanuit Briltl de oostzijde van het Hoendiep (N978) tot aan Enumatil. Vervolgens loopt de route via de Lettelberterdijk en Het Mienscheer. Aan de oostzijde van de rotondes bij de A7 worden nieuwe fietsoversteken gerealiseerd en volgt de route de oostzijde van de N372 tot aan Leek. Het grote voordeel van dit alternatief is de rechtstreeksheid en het oplossend vermogen van enkele knelpunten, zoals het ontbreken van een fietspad langs de huidige fietsroute langs het Hoendiep en de rotondes bij de A7. Het nadeel is de geluidhinder langs de rijksweg A7 en het huidige (sluip)verkeer via Het Mienscheer.

Alternatief Midden-2 volgt vanuit het centrum van Zuidhorn de Zuiderweg en het Hoendiep tot aan Enumatil. Vervolgens loopt de route via de Lettelberterdijk. Ter hoogte van de A7 wordt een onderdoorgang gecreëerd onder de A7 langs het Lettelberterdiep, waarna de route in Lettelbert aansluit op de doorfietsroute Groningen-Leek. Het voordeel van de route is de rechtstreeksheid en dat de route aanhaakt op de doorfietsroute. Een onderdoorgang in de A7 is echter kostenverhogend. Daarentegen is de Zuiderweg smal en in combinatie met het landbouwverkeer kan dit een knelpunt vormen.

Alternatief Midden-3 volgt, evenals alternatief Midden-2, de Zuiderweg en het Hoendiep naar Enumatil. Vervolgens loopt de route tot halverwege de Lettelberterdijk. De route gaat hier buitendijks verder langs de waterberging van De Drie Polders. Bij de Pasop wordt de A7 via een nieuwe fietsbrug of tunnel gekruist, waarna de route in Midwolde aansluit op de doorfietsroute Groningen-Leek. De route laat de fietsers De Drie Polders beter beleven, maar de gedeeltelijke ligging in (recent ingericht) NNN-gebied en de route langs de dijk is een grote belemmering. De passage van de A7 met een fietsbrug of tunnel is daarnaast kostenverhogend.

Alternatief combi West-Midden (geel)

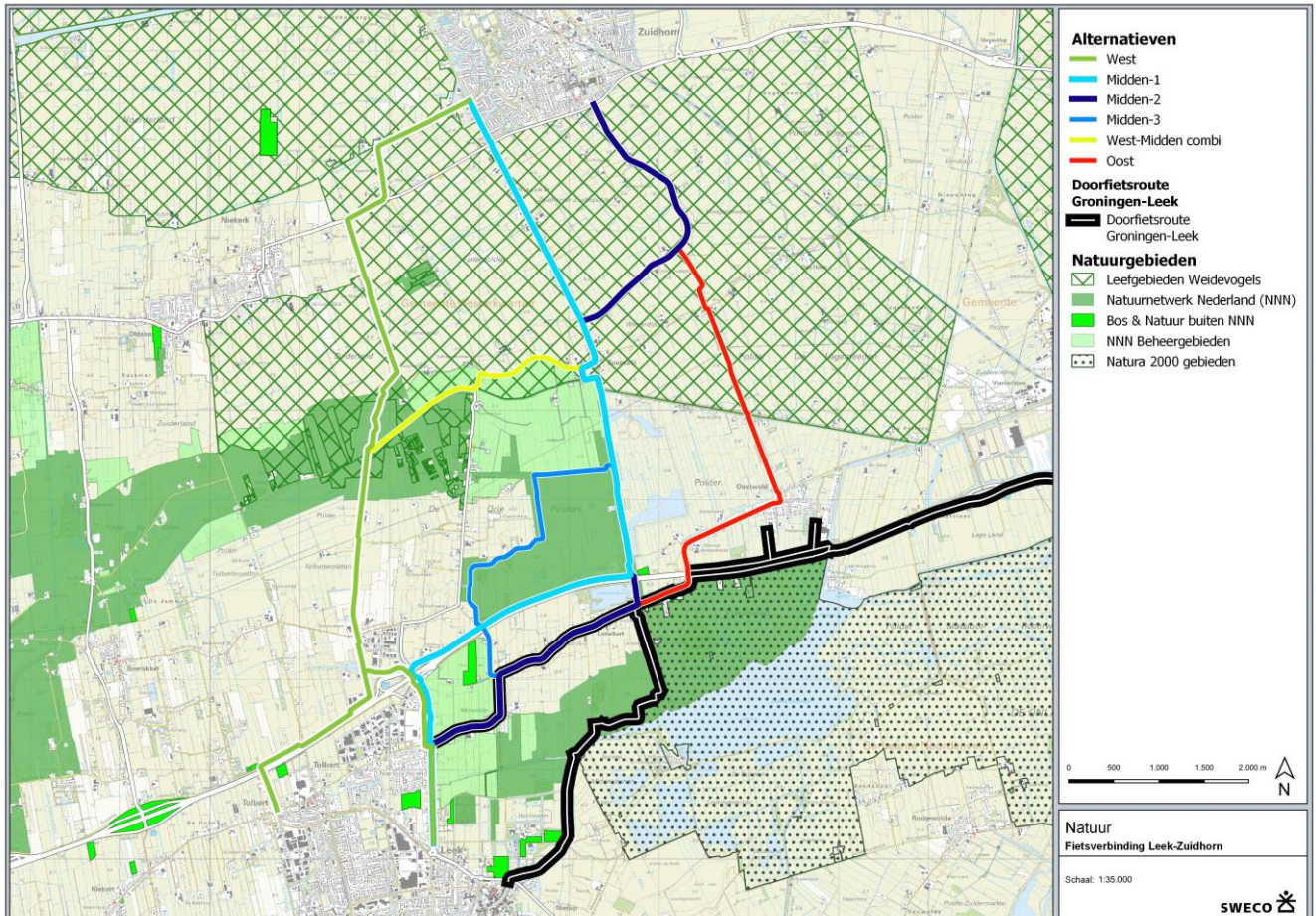
Tussen de hierboven genoemde alternatieven West en Midden is ook een combinatie te maken. De route leidt de fietser via de Zuiderweg, Enumatil en de Dorpsstraat langs de Enumatilster Matsloot naar de Traansterweg. De route is vooral recreatief aantrekkelijk. Het nadeel is het gevoel als fietser dat je omrijdt, mede door de zigzagbeweging. Utilitair¹ is de route dus minder aantrekkelijk.

Alternatief Oost (rood)

Alternatief Oost is de route die Zuidhorn rechtstreeks met Oostwold verbindt via de Zuiderweg en Kerkeweg, waarna er aangesloten wordt op de doorfietsroute Groningen-Leek. Dit alternatief maakt grotendeels gebruik van de bestaande infrastructuur met relatief weinig autoverkeer. Tussen de Zuiderweg en de Kerkeweg dient een nieuwe verbinding van circa 750 meter gerealiseerd te worden, maar verder is de route grotendeels al aanwezig. Bij Oostwold wordt aangesloten op de

¹ De beweegreden om te fietsen met één specifiek nut, bijvoorbeeld woon-werkverkeer of schoolgaand verkeer

doorfietsroute Groningen-Leek. Het nadeel van dit alternatief is de haakse route, waardoor het gevoelsmatig erg om is. Daarnaast doet dit alternatief, met uitzondering van Oostwold, geen tussenliggende dorpen aan. Oostwold krijgt tevens al een rechtstreekse hoogwaardige fietsverbinding naar Leek.

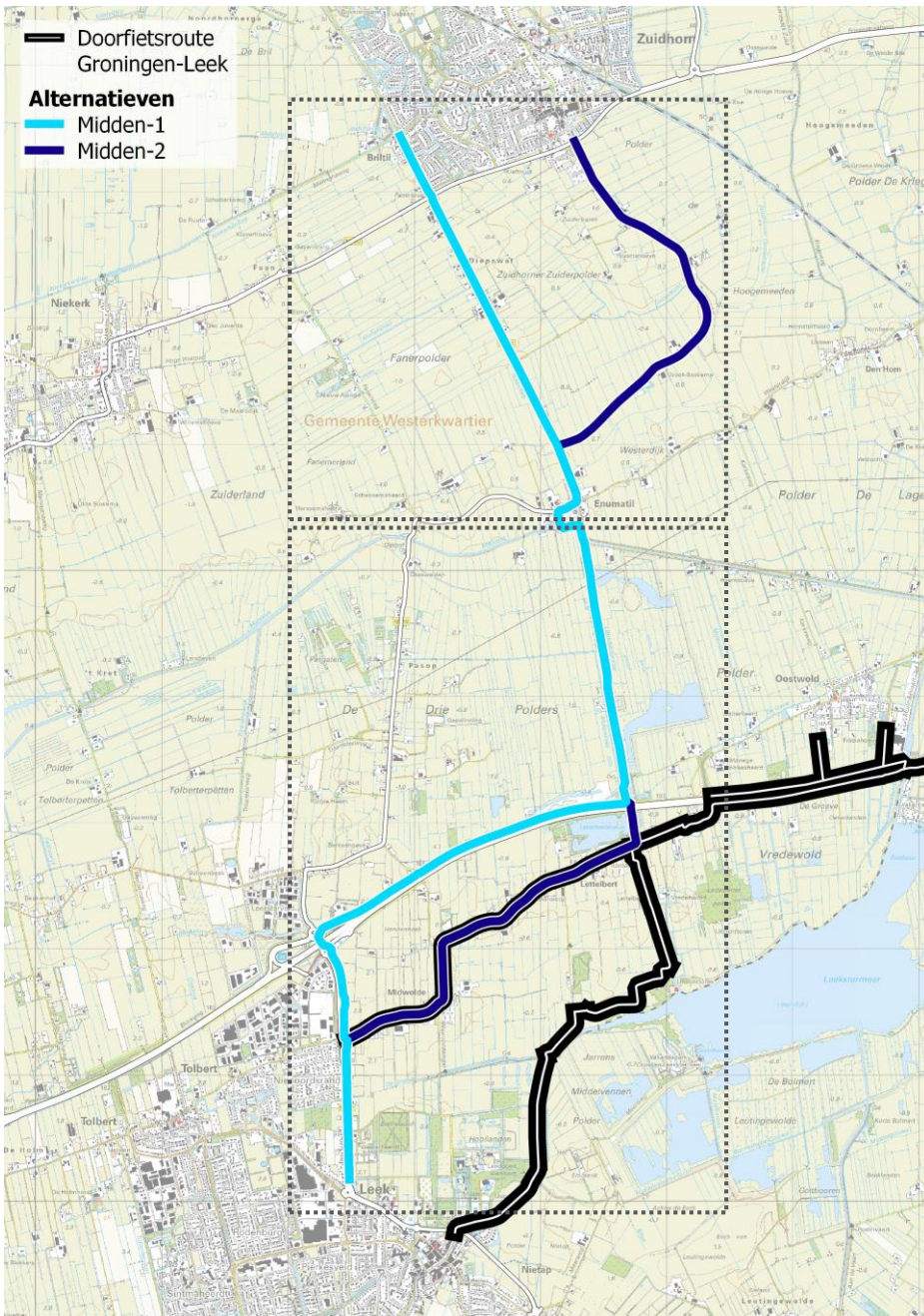
4 Tweede selectie alternatieven

De vier alternatieven die hierboven beschreven zijn hebben elk voor- en nadelen. Mede op basis van de te verwachten vervoerspotentie die elke route heeft, de mate van draagvlak dat uit de inloopbijeenkomsten naar voren is gekomen en de belemmeringen vanuit wet- en regelgeving voor natuur, zijn twee alternatieven gekozen om nader te verkennen. Dit betreffen alternatief **Midden-1** (lichtblauw) en **Midden-2** (donkerblauw). Beide alternatieven bieden met de nodige inrichtingsmaatregelen een volwaardige en veilige fietsroute als alternatief voor de huidige route en doen de kern Enumatil aan. Beide alternatieven zijn rechtstreeks en hebben voldoende vervoerspotentie. In onderstaande figuur staan de twee alternatieven weergegeven.

Het is tevens mogelijk om bij de afweging van het voorkeursalternatief een combinatie te maken van beide alternatieven om zo een optimale fietsroute te realiseren. In feite zijn er twee bouwstenen waartussen nog afwegingen gemaakt kunnen worden. Bouwsteen Noord is het gebied tussen Zuidhorn/Brittil en Enumatil, bouwsteen Zuid is het gebied tussen Enumatil en Leek. Binnen elke bouwsteen zijn twee varianten (lichtblauw en donkerblauw). Als voorkeursalternatief is er een mogelijkheid om een combinatie te maken van lichtblauw in de ene bouwsteen en donkerblauw in de andere bouwsteen. Zo ontstaan er vier (2 x 2) varianten binnen deze twee alternatieven.

De alternatieven **West, Midden-3, combi West-Midden** en **Oost** vallen in dit stadium af en worden niet verder verkend omwille van de volgende redenen:

- In NNN-gebieden kunnen geen activiteiten mogelijk worden gemaakt die leiden tot een significante aantasting van het NNN, tenzij sprake is van een groot belang, er geen reële alternatieven zijn en de negatieve effecten worden gecompenseerd. De alternatieven West, Midden-3 en Combi West-Midden liggen in NNN-gebieden en leiden tot een verlies aan areaal, kwaliteit en samenhang van het Natuurnetwerk Nederland. Er zijn tevens reële alternatieven die voor minder of geen verstoring van het NNN zorgen. Hierdoor vallen de alternatieven West, Midden-3 en Combi West-Midden af. Deze alternatieven leiden daarnaast tot hoge kosten om dit verlies aan areaal, kwaliteit en samenhang te compenseren buiten de huidige NNN-gebieden.
- Utilitair bieden de alternatieven combi West-Midden en Oost weinig (nieuwe) vervoerspotentie. De gemeente en de provincie zien wel dat deze alternatieven aanvullingen kunnen zijn op het regionale fietsnetwerk. De route langs de Matsloot of de verbinding tussen de Zuiderweg en Kerkeweg zijn interessante verbindingen om in de toekomst te verkennen, maar zijn voor de fietsroute Leek-Zuidhorn niet interessant genoeg om in dit stadium nader uit te werken.

Bouwsteen Noord

Bouwsteen Zuid

5 Vervolg

De alternatieven worden gepresenteerd aan de omgeving in een tweede inloopbijeenkomst in februari 2023. Tevens wordt de fysieke inpassing van de alternatieven inzichtelijk gemaakt met een schetsontwerp en principeprofielen van de verschillende verkeerssituaties. Dit ontwerp is ook van belang voor een globale kostenindicatie per alternatief.

Daarnaast worden de alternatieven door de provincie Groningen en de gemeente Westerkwartier vanuit diverse invalshoeken beoordeeld op allerlei beoordelingsthema's en -aspecten. In onderstaande figuur is een voorbeeld van deze beoordelingstabel weergegeven. Met behulp van plussen en minnen wordt elk alternatief ten opzichte van de huidige fietsroute beoordeeld. Naar verwachting wordt medio 2023 het voorkeursalternatief gepresenteerd tijdens een derde inloopbijeenkomst.

Thema	Criterium	Alternatief	
		Midden-1	Midden-2
Potentie	Utilitair		
	Recreatief		
Kwaliteitseisen fietsroute	Aantrekkelijkheid		
	- Beleving landschap & omgeving		
	- Afwisseling		
	Directheid		
	- Omgereden afstand		
	- Oponthoud		
Veiligheid	- Menging autoverkeer		
	- Sociale veiligheid		
Samenhang	- Vindbaarheid/herkenbaarheid		
	- Consistentie		
Comfort	- Hellingen		
	- Oversteken GOW/SW		
	- Verkeershinder		
Omgevingsaspecten	Bodem		
	Archeologie		
	Natuur		
	Landschap en cultuurhistorie		
	Kabels en leidingen		
Draagvlak	Draagvlak		
Kosten	Investeringskosten (in €)		

Score	Beoordeling
++	Zeer positief effect
+	Positief effect
0/+	Beperkt positief effect
0	Geen of nauwelijks effect
0/-	Beperkt negatief effect
-	Negatief effect
---	Zeer negatief effect